

Польська мова

У III етапі брали участь 28 школярів з 14 закладів загальної середньої освіти. Дипломи переможців отримали 18 учнів з 11 ЗЗСО.

Серед закладів кращими стали:

Заклад	Учасників	Дипломи переможців			Набрані бали	Кваліметрія
		1 ст.	2 ст.	3 ст.		
Загальноосвітня школа I-III ступенів № 27 м. Житомира	2	1	0	1	6	69,13%
Спеціалізована загальноосвітня школа з поглибленим вивченням іноземних мов I - III ступенів № 1 ім. Т. Г. Шевченка м. Бердичева	1	1	0	0	5	73,97%
Житомирська міська гімназія № 3	1	1	0	0	5	73,88%
Житомирська міська гуманітарна гімназія № 23 ім. М. Очерета	4	0	1	2	5	66,79%
Ліцей № 25 м. Житомира	1	1	0	0	5	78,36%

Аналітична довідка

Місце проведення: Житомирська міська гімназія № 3.

Кількість учасників: 28 учнів.

По класах: 8 клас – 11 учасників;

9 клас – 8 учасників;

10 клас – 5 учасників;

11 клас – 4 учасники.

До олімпіади були допущені учні-переможці II (районного, міського) етапу олімпіади. Географія учасників охоплювала м. Житомир, м. Новоград-

Волинський, м. Коростишів, а також Новоград-Волинський, Бердичівський, Житомирський та Радомишльський райони.

Завдання олімпіади з польської мови для різних паралелей передбачали: виконання завдань з аудіювання; граматики (вставити розділові знаки, підкреслити головні та другорядні члени речення, з'ясувати різновид речення), орфографії (вставити пропущені орфограми); лексикології (пояснити лексичне значення слів, дібрати до поданих слів антоніми); фразеології (дібрати з довідки відповідники до фразеологізмів); словотвору (замінити словосполучення словами з таким самим лексичним значенням, дібрати спільнокореневі слова); лексикології (пояснити значення слів); перевірку читацьких компетенцій (прочитати текст та обрати правильну відповідь на поставлені до тексту запитання з-поміж запропонованих); усну відповідь на ситуативне завдання (з'ясувати, у якому відділі супермаркету можна придбати той чи інший товар); усну відповідь на ситуативне завдання; виконання завдань на знання теорії літератури; написання твору-роздуму на одну із запропонованих тем; усна відповідь на ситуативне завдання.

Найкраще учасники олімпіади справились із завданнями, пов'язаними із аудіюванням тексту, окремими питаннями граматики та лексикології. Певні труднощі в окремих учнів 8, 9, 10, 11 класів викликали завдання з граматики, зокрема на трансформацію речень та утворення правильних форм дієслів, іменників, числівників. Погано виконали учні 10 – 11 класів завдання з теорії літератури, що свідчить про низький рівень літературної освіти старшокласників та потребує додаткової уваги з боку учителів.

Результати аналізу виконання учнями тестів з **аудіювання** свідчать про те, що більшість учасників олімпіад сприймає польську мову на високому та достатньому рівні, володіє мовною контекстуальною здогадкою. Проте в окремих учнів 8 – 11 класів виникли певні труднощі у сприйнятті на слух записів текстів, зроблених носіями мови та відтворених за допомогою ТЗН, що свідчить про недостатній рівень автоматизації навичок аудіювання.

Під час виконання завдань із **читання** переважна більшість учні 8 – 11 класів показали, що розуміють загальний зміст прочитаного, вміють диференціювати інформацію, але мають труднощі при співставленні фактів та виокремленні деталей тексту, що є показником недостатнього розвитку навичок розуміння та інтерпретації інформації та невеликого досвіду роботи учнів з таким типом завдань.

Зміст запропонованих тем для **письмової творчої роботи** був розкритий переважною кількістю учнів. Рівень творчих робіт учнів відповідав вимогам навчальних програм. Витримано структуру твору, використовувались мовні кліше та ідіоматичні звороти. Серед типових лексичних та граматичних помилок: помилкове використання у тексті слів не за їх денотативним значенням, неправильна послідовність слів у словосполученнях, неузгодженість підмета і присудка, порушення порядку слів у реченні, використання неправильної видо-часової форми дієслова, опущення дієслова-присудка або його частини, орфографічні та пунктуаційні помилки.

Визначення рівня **мовленнєвої компетенції** складалося з оцінювання монологічного мовлення учнів із запропонованої теми-ситуації та у формі бесіди-діалогу з членами журі. Монологічні висловлювання учнів-переможців олімпіади були повними, послідовними, лексично насиченими, правильно фонетично і граматично оформленими, містили особистісні оціночні фрази.

Однак не всі учасники олімпіади могли аргументовано доводити власну точку зору, висловити своє ставлення до предмета спілкування. Аналіз творчих письмових робіт та усного мовлення показав, що певна кількість учнів використовує заздалегідь вивчені теми для виконання творчих завдань. Рівень власного спонтанного висловлювання думок є відносно високим у 50-60% учасників. Водночас частина учнів переважно використовують прості речення.

Результати аналізу відповідей і робіт учасників олімпіад з польської мови засвідчили, що учні 8 – 11-х класів змогли виконати запропоновані завдання, що є доброю тенденцією зростання рівня їхніх знань, навичок в усіх видах мовленнєвої діяльності та якості навчання, комунікативно спрямованого на особистість учня. Рівень підготовленості учнів вказує на те, що комунікативно зорієнтований підхід до навчання польської мови має свої пріоритети, які чітко визначаються в умінні більшості учасників олімпіади вільно користуватися мовою як засобом міжкультурного спілкування з польським народом.

Журі відзначило недоліки, що потребують належного аналізу та пошуку шляхів щодо їх усунення: недостатній обсяг монологічного висловлювання та його інформаційне навантаження роблять учнівські висловлювання дещо формальними, структура та повнота розкриття змісту письмової роботи не завжди на високому рівні, оскільки об'єм висловлювання та активний словниковий запас учнів потребують удосконалення.

Переможці обласної олімпіади представляли Житомирщину на IV (всеукраїнському) етапі олімпіади з польської мови. Дипломи переможця III ступеня отримав учень 9 класу Житомирської ЗОШ № 27 Габрук Всеволод та Коршак Валерія, учениця 11 класу ЗОШ № 27 (учитель Зубарева В.), учасницею олімпіади стала учениця 10 класу ліцею № 25 м. Житомира Алексєєнко Вероніка.

Рекомендації вчителям ЗНЗ:

1. Звернути увагу на розвиток навичок спонтанного усного та писемного мовлення, навичок аудіювання, з урахуванням збільшення використання автентичних текстів та тестових завдань до них.
2. Надавати пріоритети використанню автентичних текстів, аудіо- та відеоматеріалів, записів текстів, зроблених носіями мови та відтворених за допомогою ТЗН, які забезпечать виконання нормативності мовлення, дозволять досягти рівнів навченості.

3. Аналізуючи мовні явища на уроках польської мови, використовувати літературні тексти польських письменників та здійснювати міжпредметні зв'язки «польська мова – польська література» з метою інтеграції знань з мови і літератури.

М. А. Староверова